

آسیب شناسی برنامه درسی کارورزی دانشگاه فرهنگیان از نظر دانشجویان و فارغ التحصیلان

سودابه صالحی خیاوی^۱

دانشجوی کارشناسی ارشد برنامه ریزی درسی، واحد قشم، دانشگاه آزاد اسلامی، قشم، ایران

آموزگار پایه ی پنجم ابتدایی دبستان شاهد شهید غلامشاه ذاکری، قشم، ایران

Soode.m.sh1122@gmail.com

چکیده

هدف اصلی تحقیق حاضر آسیب شناسی برنامه درسی کارورزی دانشگاه فرهنگیان از نظر دانشجویان و فارغ التحصیلان می باشد. روش تحقیق مورد استفاده از نوع توصیفی بود. جامعه آماری تحقیق تمامی دانشجویان دوره کارورزی دانشگاه فرهنگیان بندرعباس به تعداد ۲۱۵ نفر و تمامی فارغ التحصیلان این دانشگاه از سال ۱۳۹۵ به تعداد ۶۴۴ نفر بودند. بر اساس جدول مورگان تعداد ۲۶۵ نفر (۶۵ نفر از دانشجویان کارورز و ۲۰۰ نفر از فارغ التحصیلان) با روش نمونه گیری تصادفی طبقه ای بعنوان نمونه نهایی تحقیق انتخاب شدند. جهت گردآوری اطلاعات از پرسشنامه محقق ساخته مبتنی بر نظریه فرانسیس کلاین استفاده شده است. روایی صوری و محتوایی پرسشنامه تحقیق با استفاده از نظرات کارشناسان تایید شده و پایایی آن با روش آلفای کرونباخ برابر ۰/۷۹ به دست آمده است. جهت تحلیل اطلاعات از روش تحلیل عاملی و محاسبه بار عاملی در نرم افزار SmartPLS^۳ استفاده شده است. نتایج به دست آمده نشان داد برنامه ریزی درسی کارورزی در ۹ بعد محتوا، فضای آموزشی، گروه بندی دانشجویان، راهبردهای آموزشی، مواد و منابع آموزشی، اهداف، ارزشیابی، فعالیت های یادگیری و زمان دارای آسیب هایی می باشد. یافته های حاکی از آن است که در میان آسیب های برنامه ریزی درسی کارورزی بیشترین میزان بار عاملی مربوط به آسیب های فضای آموزشی و کمترین میزان بار عاملی مربوط به آسیب های فعالیت های یادگیری می باشد.

کلمات کلیدی: کارورزی، برنامه ریزی درسی، دانشگاه فرهنگیان

مقدمه

دانشگاه فرهنگیان از بزرگترین و گسترده ترین دانشگاه های ایران است. این دانشگاه در سالهای اخیر با مسائل و چالشهایی مانند انتظارات مردم از معلم با کیفیت، عدم رضایت دانش آموزان از کیفیت تدریس، عدم کارایی برنامه های درسی، مسئله زیرساختی، نیاز به اعضای هیأت علمی، بودجه ... روبرو بوده که نیاز به تغییر و بهبود کیفیت آن به خوبی احساس می شود. اصلاح نظام آموزشی، متضمن اصلاح اساسی در کیفیت و پایگاه حرفه ای معلم است؛ با عنایت به جایگاه ویژه آموزش و پرورش در توسعه پایدار کشور لزوم انجام اصلاحات اساسی در آن بیش از پیش ضروری به نظر می رسد (نبوی، ۱۳۹۵). در این میان، دانشگاه فرهنگیان، دانشگاهی برای تأمین، تربیت و توانمندسازی معلمان و نیروی انسانی **وزارت آموزش و پرورش در ایران** است. برنامه ریزی درسی در چنین دانشگاهی از جمله ارکان اساسی به حساب می آید، چراکه در نگاه کلی جوهره ی فعالیت هر مؤسسه آموزشی، برنامه ریزی درسی آن است و برنامه ریزی درسی آموزش عالی به عنوان انتقال دهنده اطلاعات و فراهم کننده زمینه برای رشد و کسب مهارت ها و ساختن دانش است (قربانی، غلامی و اندیشمند، ۱۳۹۷). در رویکرد حاکم بر برنامه ریزی درسی دانشگاه فرهنگیان که از سال ۱۳۹۳ به اجرا گذاشته شده اند، که متکی بر شایستگی محوری، تلفیقی بودن - انعطاف پذیری و عمل گرایی است در تعهد به این رویکرد ها، برنامه کارورزی به عنوان نقطه کانونی برنامه درسی هر یک از رشته های شانزده گانه کنونی دوره کارشناسی، زمینه پیوند شایستگی های مورد نظر در عرصه عمل را تدارک می بیند. قلب برنامه درسی جدید، محور و مدار و ستون فقرات برنامه های درسی تربیت معلم، برنامه درسی کارورزی است (صفرنواده، موسی پور، اظهاری و محمدشفیعی، ۱۳۹۸). کارورزی یکی از واحدهای درسی است که در افزایش مهارت های دانشجویان معلمان تاثیرگذار بوده و از مهمترین موضوعات آموزشی در دانشگاه فرهنگیان می باشد. فرایند کارورزی باید به گونه ای

^۱ - دانشجوی کارشناسی ارشد گروه برنامه ریزی درسی، واحد قشم، دانشگاه آزاد اسلامی، قشم، ایران.